

ראש השנה דף כו-כו.

תענית	יום כפור	ראש השנה	ג"ש ר"ה ליובל	
זכרים כפופין	יעל פשוט	יעל פשוט	✓	ת"ק (משנה)
	יעל פשוט	זכרים כפופין	✗	ר"י (משנה)
פשוטין	זכרים כפופין	זכרים כפופין	✓	ר' לוי (גמרא)

קושיית הגמרא - במאי קמיפלגי ת"ק ור' יהודה?

תירוץ - ת"ק - כמה דפשיט איניש דעתיה טפי מעלי, דכתיב, "נשא לבבנו אל כפים", הלכך בר"ה בפשוטין, וכן יו"כ בפשוטין משום הגז"ש, ובתענית שהשופר לכנס העם, יכול תוקעין בכפופין, ולהכירא שהיא לתענית.
ר' יהודה - בר"ה שהשופר לתפלה ולהזכיר עקידת יצחק, וכמה דכייף איניש דעתיה טפי מעלי, דכתיב "והיו עיני ולבי שם" בעינן כפופין, וביו"כ שהן לדרור בעינן פשוטין.

משנה - שופר של ראש השנה בבית המקדש פיו מצופה זהב - היינו שלא במקום הנחת פיו

ברייתא - **ציפהו זהב במקום הנחת פיו פסול**

ושלא במקום הנחת פיו, כשר

משנה - בר"ה בבית המקדש, השופר באמצע ושתי חצוצרות מן הצדדים, השופר מאריך והחצוצרות מקצרות, שמצות היום בשופר. **בתעניות, החצוצרות באמצע ומאריכות, שמצות היום בחצוצרות.**

• **קושיית הגמ'** - ותרי קולי מי משתמע, והתניא זכור ושמור בדבור אחד נאמרו, מה שאין הפה יכולה לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע?

• **תירוץ א'** - לכך מאריך בשופר

קושיית הגמ' - והא תקע בראשונה ומשך בשניה כשתים אין בידו אלא אחת?

תירוץ - פסוקי תקיעתא מהדדי לא מפסקינן

קושיית הגמ' - התוקע לתוך הבור וכו' אם קול הברה שמע לא יצא, ואמאי לא יצא בקול שופר קודם שמערבב קול הברה? ואלא מאי שצריך לשמוע כל התקיעה, והק"ל.

• **תירוץ ב'** - באמת יכול לשמוע תרי קולי משתי מקומות, ודוקא במקום אחד כגון זכור ושמור לא משתמע.

והטעם שמאריך בשופר על החצוצרות, משום שמצות היום בשופר.

קושיית הגמ' - והא תניא שאין יכול להיות שני מתרגמין (בקריאת התורה), וא"כ משמע שאפילו בשני בני אדם, שתי קולות לא משתמע?

תירוץ - במקום מחודש כגון הסיפא שנאמר בו בהלל ובמגילה אפילו עשרה קורין, משום דחביבא (חדשה) יכול לשמוע, והכא נמי בשופר יכול לשמוע.

ראש השנה דף כז

- **משנה** - בראש השנה פיו של השופר מצופה זהב, ובתעניות מצופה כסף
- **קושית הגמ'** - מאי שנא ראש השנה בזהב, ומאי שנא תעניות בכסף?
- **תירוץ א'** - בתעניות השופרות לכינופא, וכל כינופוא בכסף, דכתיב "עשה שתי לך שתי חצוצרות כסף".
- **תירוץ ב'** - בחצוצרות התורה חסה על ממונם של ישראל, משא"כ בראש השנה כבוד יום טוב עדיף.

- **זה שאמרנו** לתקוע בשופר ובחצוצרות, היינו במקדש, אבל בגבולין איתא בברייתא, מקום שיש שופר (ראש השנה ויובל) אין חצוצרות, ומקום שיש חצוצרות (תענית) אין שופר.
- **אמר רבא**, ואיתימא ריב"ל שידעינן זה מהא דכתיב "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני מלך ה'", דהיינו דוקא לפני המלך ה' במקדש הוא דצריך שניהם.

- **רב שמואל בר יצחק - בתפלת ראש השנה** "זה היום תחלת מעשיך" היינו אליבא דרבי אליעזר שבתשרי נברא העולם.
- **מתיב רב עינא** - "שוה יובל לר"ה לתקיעה ולברכות", וקשה דהא ליכא למימר ביובל "זה היום תחלת מעשיך"?
- **תירוץ** - כי קתני שוה, היינו אשאר, ואה"נ אינן שוין לענין "זה היום...."

- **רב שישא בריה דרב אידי מתני הכי** - **רב שמואל בר יצחק** אמר, משנתינו שאמר ששוה ר"ה ליובל לתקיעה וברכות שלא כרבי אליעזר.
- **ועל זה אמר הגמ'** שיכול להיות כר' אליעזר וכי קתני שוה, היינו אשאר, ואה"נ אינן שוין לענין "זה היום....".

משנה

- **שופר שנסדק** ודבקו בדבק פסול (דהוה ליה כשני שופרות).
- **דיבק שברי שופרות פסול.**
- **ניקב וסתמו**, אם מעכב את התקיעה, פסול. ואם לאו, כשר.
- **התוקע לתוך הבור** או לתוך הדות או לתוך הפיטס, אם קול שופר שמע, יצא. ואם קול הברה שמע, לא יצא.
- **מי שהיה אחורי בית הכנסת** וכו' ושמע קול שופר או מגילה, אם כוון לבו יצא, ואם לאו לא יצא.

ראש השנה דף כז:

גמרא - ת"ר

- ארכו וקצרו כשר.
- גרדו והעמידו על גלדו כשר.
- ציפהו זהב במקום הנחת פה, פסול. שלא במקום הנחת פה, כשר.
- ציפהו זהב מבפנים, פסול, שהתקיעה בזהב ולא בשופר.
- ואם מבחוץ, אם נשתנה קולו מכמות שהוא, פסול. ואם לאו, כשר.
- נתן שופר בתוך שופר, אם קול פנימי שמע, יצא. ואם קול חיצון שמע, פסול, שמחיצת הפנימי מפסקת התקיעה.
- הפכו ותקע בו, לא יצא. (אמר רב פפא, לא תימא כהפיכת חלוק, אלא שהרחיב את הקצר, וקיצר את הרחב (ברותחין) וכדרב מתנה שדרש "והעברת" דרך העברתו בעיניו, שצריך להיות קצר ורחב כמות שהיה בראש האיל.

• משנה - זיבק שברי שופרות, פסול

• גמרא - ת"ר הוסיף עליו כל שהוא, בין במינו, בין שלא במינו, פסול

• ניקב וסתמו: ת"ק - בין במינו בין שלא במינו פסול

רבי נתן - במינו כשר, שלא במינו פסול

שלא במינו פסול	במינו כשר	רבי נתן
אע"פ שנשתייר רובו	והוא שנשתייר רובו	ר' יוחנן
והוא שנפחת רובו	אע"פ שנפחת רובו	איכא דמתני לה אסיפא

<u>שלא במינו</u>		<u>במינו</u>		רבי נתן
נפחת רובו	נשתייר רובו	נפחת רובו	נשתייר רובו	
פסול	פסול	פסול	כשר	ר' יוחנן
פסול	כשר	כשר	כשר	איכא דמתני לה אסיפא

• נסדק לאורכו, פסול.

• נסדק לרוחבו, אם נשתייר מן מקום הסדק עד מקום הנחת פה שיעור תקיעה, דהיינו כדי שיאחזנו בידו ויראה

לכאן ולכאן, הוי כמאן דאשתקיל כוליה וכשר, ואם לאו, פסול.

• היה קולו דק או עבה או צרור (יבש) כשר, שכל הקולות כשרין.

• קדחו בזכרותו (שלא הוציא זכרותו, אלא נקב אותו), אע"פ די"ל דהוי כחוצץ מין במינו, אפ"ה כשר.